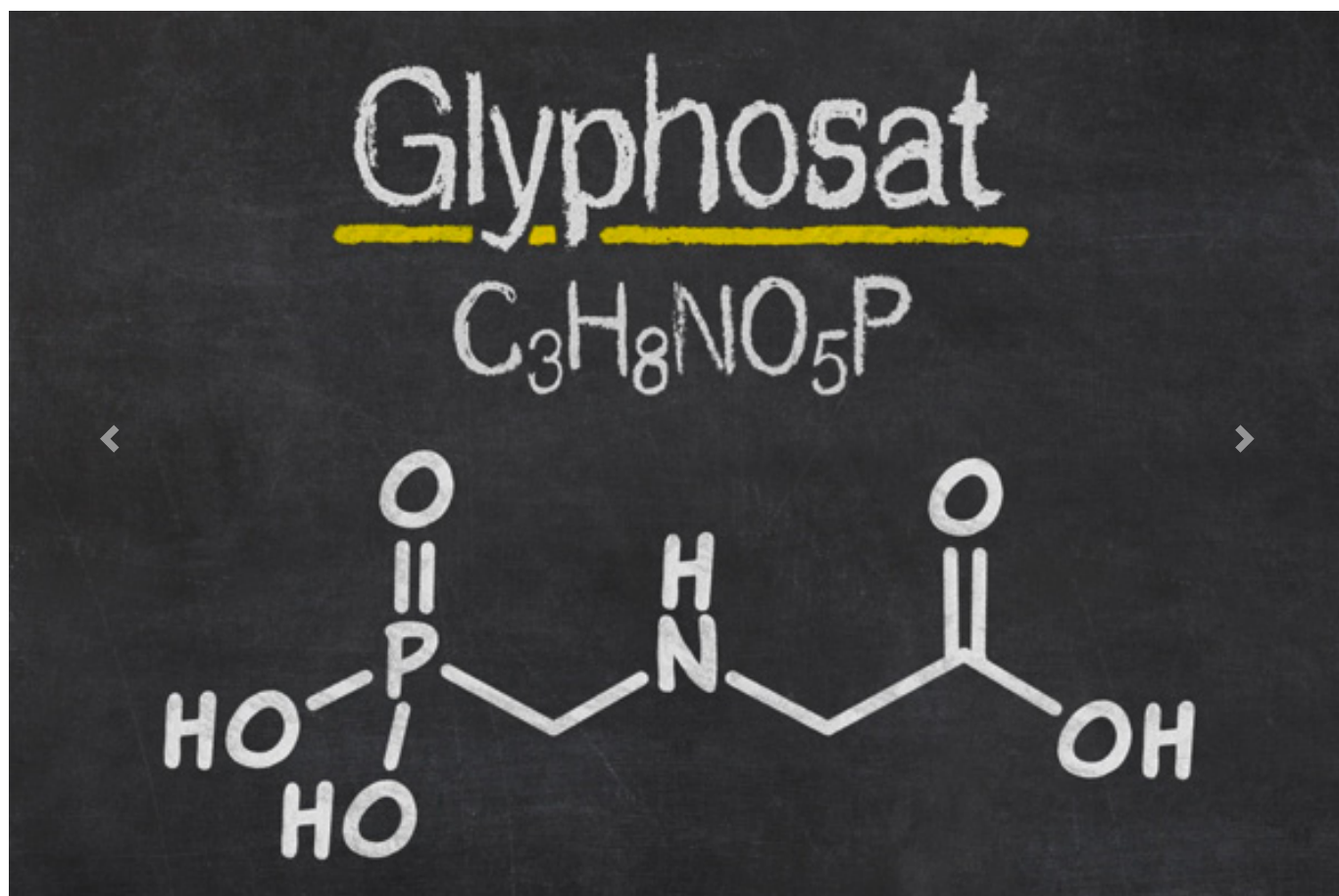

Глифозат – официално на европейския пазар за още 5 години

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /РЗ/

Дата: 29.11.2017 Брой: 11/2017

Страните от ЕС одобриха продължаването на разрешителното на спорния хербицид глифозат за още пет години, съобщиха от Европейската комисия в понеделник. Осемнадесет държави-членки гласуваха в подкрепа на предложението на Комисията за петгодишно повторно одобрение. С голямо мнозинство – 18 държави от ЕС дадоха положителен вот, включително Германия, Полша, България и Румъния, които преди това се въздържаха, докато девет държави-членки гласуваха против, а само Португалия се въздържа.

Активното вещество се използва в европейските полета повече от 40 години, а настоящето разрешение на глифозата изтича на 15 декември 2017 г. Процедурата за новата регистрация тече вече от месеци, защото европейските участници в дебата за или против глифозата така и не стигаха до консенсус в решенията си. Европейската комисия първоначално поиска удължаването да бъде в срок от 10 години, които в последствия бяха променени на 7 и накрая на 5 г.

Един от интересните обрати в проведеното гласуване бе позицията на Германия, която на миналото гласуване се въздържа, а при последното гласува в полза на одобрение на спорния хербицид. И въпреки че германският министър на околната среда Барбара Хендрикс заяви, че промяната в

позицията не е дискутирана с нея и взетото решение е дело на опозицията, тази крачка от страна на немците силно повлия на крайното решение.

Срещу използването на глифозата в Европа застанаха Австрия, Франция, Италия, Белгия, Гърция, Хърватия, Кипър, Люксембург и Малта. В същото време Европейският парламент поиска чрез правно необвързваща резолюция активното вещество да бъде разрешено само в много ограничена степен и след 15 декември 2022 г. да бъде напълно забранено в цяла Европа.

Производителите на глифозат

Решението на Комисията засяга не само селското стопанство и потребителите, но и германският химически гигант Байер, който след сливането с американския си конкурент пое и продажбата и разрешителните на всичките продукти на задокенаската компания. Американците развиват в своите лаборатории за първи път средството против плевели глифозат през 1974г. През 2000 г. изтича патентът на Monsanto върху молекулата на глифозата, което довежда до появата на пазара на много конкуренти, произвеждащи аналози на търговската марка Roundup. Приблизително около 850 000 тона глифозат се пускат на пазара годишно. Затова фирмите, занимаващи се с производството на глифозат, заплашват с иски за обещетение за милиарди, ако бъде забранено използването на активното вещество. Това обяви в началото на ноември Комисията.

Вероятна или действителна опасност за човека и околната среда

Глифозатът е много ефективно средство за борба с плевелите и широко се използва в селското стопанство в световен мащаб. Но една от основните причини за настояването да бъде премехнат като активна съставка на повечето препарати за растителна защита е опасността от причиняване на рак при живите същества и вреда на околната среда. Международната агенция за изследване на рака към Световната здравна организация идентифицира глифозата като „възможен канцероген за човека“ (категория на опасност „2А“) през 2015 г. Паралелно с обявяването на тези изследвания Европейският орган за безопасност на храните заключи в свой доклад, че наличните научни доказателства на Световната здравна организация са недостатъчни за класифицирането на глифозата като опасен за човешкото здраве и околната среда. В доклада е отбелязано, че е възможно да съществуват канцерогенни препарати, съдържащи глифозат, обаче изследванията на самия глифозат не показват канцерогенен ефект. През март 2017 г. Комитетът по оценка на риска към Европейската агенция за химични реагенти (European chemicals agency), след анализ на наличната научна информация, стига до извода, че глифозатът е химично вещество, способно да предизвика сериозно увреждане на очите, и също че глифозатът е токсичен за водните организми, но съществуващите научни свидетелства не позволяват да се признае глифозатът за канцероген, мутаген или вещество, токсично за половата система.

Независимо от тази продължителна и спорна неяснота по въпроса, има сериозни опасения от страна на германската федерална агенция по околната среда, която съобщава за масовото унищожение на ценни билки и растения на обработваема земеделска земя след употребата на глифозат. Това от своя страна създава препоставки за изчезването на насекоми и птици, лишени от естественото си препитание.

Разбира се решението на Комисията е посрещаното с голямо недоволство не само в страните, които гласуваха против продължаване на разрешителното на хербицида, но и сред многобройните екологични организации в Европа. Очакват се нови бурни дискусии в края на настоящия период за легално използване на глифозата на територията на Европа.

Още по темата:

Кой иска да удължи разрешителното на глифозата? (Част 1)

Кой иска да удължи разрешителното на глифозата? (Част 2)

Европейската комисия удължи разрешителното на глифозата

Европейската комисия отлага решението за бъдещето на глифозата

Устойчивостта на плевелите срещу глифозат нараства

Опасност от рак при третиране с глифозат